

VALSTYBINĖ MOKESČIŲ INSPEKCIJA PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJOS

2018-08-13 Nr. (18.16-31-1E)RM-28944

DĖL PAKLAUSIMO GYVENTOJŲ PAJAMŲ MOKESČIO 2019 M. KLAUSIMAIS

Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, siekdama Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 2, 6, 16, 20, 21 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymų nuostatų taikymą suderinti su naujomis valstybinį socialinį bei sveikatos draudimą 2019 m. reglamentuosiančių teisės aktų nuostatomis, patikslina 2018-07-30 Lietuvos buhalterių ir auditorių asociacijai raštu Nr. (18.16-31-1E)R-4188 pateiktą paaiškinimą. Patikslinami atsakymai į 7 ir 9 klausimus, iš dalies (kuri nėra susijusi su pajamų mokesčio tarifais) - į 8 ir 10 klausimus.

Koks gpm tarifas ir kokia neapmokestinamojo pajamų dydžio (toliau - NPD) formulė bus taikoma:

1. Ligos išmokoms, kurias moka darbdavys ir kurias moka SODRA 2019 metais:

1.1. už nedarbingumą 2018 m.

1.2. už nedarbingumą 2019 m.?

Atsakymas. Pagal nuo 2019-01-01 taikytiną Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo (toliau - GPMĮ) 6 straipsnio 1¹ dalį, ligos išmokos 2019 m. ir vėlesniais mokesčiais laikotarpiais apmokestinamos taikant 15 proc. gpm tarifą.

Darbdaviai ir Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos teritoriniai skyriai, 2019 m. ir vėlesniais mokesčiais laikotarpiais išmokėdami ligos išmokas, turi taikyti 15 procentų gpm tarifą, nesvarbu, ar ligos išmokos bus išmokamos už einamųjų 2019 m. mėnesį, ar už 2018 m. mėnesį.

Mėnesio NPD 2019 m. apskaičiuojamas pagal formulę:

$\text{Mėnesio NPD} = 300 - 0,15 \times (\text{gyventojų mėnesio su darbo santykiais ar jų esmę atitinkančiais santykiais susijusios pajamos} - 2019-01-01 \text{ galiosiančios MMA vienas dydis}).$
--

Didesni mėnesio NPD taikytini riboto darbingumo asmenims, kuriems:

- nustatytas 0-25 procentų darbingumo lygis, senatvės pensijos amžių sukakusiems asmenims, kuriems teisės aktų nustatyta tvarka yra nustatytas didelių specialiųjų poreikių lygis, asmenims, kuriems teisės aktų nustatyta tvarka yra nustatytas sunkus neįgalumo lygis, mėnesio NPD - **353 eurai**,

- nustatytas 30-55 procentų darbingumo lygis, senatvės pensijos amžių sukakusiems asmenims, kuriems teisės aktų nustatyta tvarka yra nustatytas vidutinių ar nedidelių specialiųjų poreikių lygis, asmenims, kuriems teisės aktų nustatyta tvarka yra nustatytas vidutinis ar lengvas neįgalumo lygis, mėnesio NPD - **308 eurai**.

Darbdavys, apskaičiuodamas gpm nuo išmokamos sumos, kurią sudaro darbo užmokestis (ar jo dalis) ir ligos išmoka, NPD šioms išmokoms turės pritaikyti proporcingai.

2. Išmokos 2019 metais mažosios bendrijos (toliau - MB) vadovui už vadovavimą, kai jis nėra MB narys, už darbą 2018 m. ir 2019 m.?

Atsakymas. Pagal civilinę (paslaugų) sutartį MB vadovui išmokamos išmokos laikomos nesusijusiomis su darbo santykiais ar jų esmę atitinkančiais santykiais pajamomis (toliau - nesusijusios su darbo santykiais pajamos). Tokios pajamos pagal GPMĮ 6 straipsnio 1 dalį

apmokestinamos taikant 15 procentų gpm tarifą, nesvarbu, ar jos išmokamos už 2018 m., ar už 2019 metus.

Tik tuo atveju, jeigu MB vadovo 2019 m. metinės apmokestinamosios pajamos (neįskaitant gautų iš darbo santykių ar jų esmę atitinkančių santykių, pajamų iš paskirstytojo pelno ir individualios veiklos pajamų) viršytų 120 VDU sumą, tai šią ribą viršijanti suma būtų apmokestinama taikant 20 proc. gpm tarifą.

Nesusijusioms su darbo santykiais pajamoms NPD netaikomas.

3. Kilnojamojo ir nekilnojamojo turto pardavimo pajamoms, kai tai nėra individuali veikla,

3.1. kai pardavimas įvyko 2018 m., bet apmokėjimas 2019 m.,

3.2. kai pardavimas ir apmokėjimas įvyko 2019 m.?

Atsakymas. Ne individualios veiklos turto ir individualios veiklos turtui priskirto nekilnojamojo pagal prigimtį daikto pardavimo (kitokio perleidimo nuosavybėn) pajamos, nepriskirtos neapmokestinamosioms pajamoms, pagal GPMĮ 6 str. 1 dalies nuostatas 2019 m. apmokestinamos, taikant 15 proc. gpm tarifą abiem (3.1 ir 3.2 p. nurodytais) atvejais.

Tik tuo atveju (nurodytu 3.1 ar 3.2 p.), jeigu gyventojų 2019 m. metinės apmokestinamosios pajamos (neįskaitant gautų iš darbo santykių ar jų esmę atitinkančių santykių, individualios veiklos ir pajamų iš paskirstytojo pelno) viršytų 120 VDU sumą, tai šią ribą viršijanti suma būtų apmokestinta, taikant 20 proc. gpm tarifą.

4. MB nario 2019 m. paimtos lėšos, kurios deklaruojamos 02 kodu?

Atsakymas. Iš MB paimta suma, priskiriama su darbo santykiais ar jų esmę atitinkančiais santykiais susijusioms pajamoms (toliau - su darbo santykiais susijusios pajamos), neturi viršyti sumos, nuo kurios pagal Valstybinio socialinio draudimo įstatymo skaičiuojamos ir mokamos MB nario valstybinio socialinio draudimo įmokos. Socialinio draudimo įmokų bazė negali būti didesnė nei 28 VDU. MB nario iš MB paimtos ir deklaruotos (02 pajamų rūšies kodu) kaip su darbo santykiais susijusios pajamos 2019 m. apmokestinamos, taikant 20 proc. gpm tarifą.

Tik tuo atveju, jeigu MB narys gautų ir pajamų (žymimų 02 pajamų rūšies kodu) iš MB, ir iš kito vieneto (darbdavio) susijusių su darbo santykiais pajamų (žymimų 01 pajamų rūšies kodu), o gauta bendra tokių pajamų būtų didesnė nei 120 VDU, tai šią ribą viršijanti suma būtų apmokestinama, taikant 27 proc. gpm tarifą.

Mėnesio NPD apskaičiuojamas pagal 2019 m. nustatytą NPD formulę (žr. atsakymą į 1 klausimą).

5. MB nario pajamos, gautos 2019 m., deklaruojamos 70 kodu:

5.1. kai jos išmokamos 2019 m., bet paslaugos buvo suteiktos 2018m.,

5.2. kai paslaugos suteiktos ir apmokėtos 2019 m.?

Atsakymas. MB nario pagal civilinę (paslaugų) sutartį už atliekamas MB vadovo funkcijas iš MB 2019 m. gautos pajamos, žymimos 70 pajamų rūšies kodu (kaip nesusijusios su darbo santykiais pajamos), apmokestinamos taikant 15 proc. gpm tarifą, nesvarbu, ar jos išmokamos už 2019 m. atliekamas vadovo funkcijas, ar už atliktas 2018 metais.

Tik tuo atveju (5.1 ar 5.2 p.), jeigu MB nario metinės apmokestinamosios pajamos, neįskaitant susijusių su darbo santykiais pajamų (deklaruotų 01 ir / ar 02 pajamų rūšių kodais), individualios veiklos pajamų ir pajamų iš paskirstytojo pelno, viršytų 120 VDU sumą, tai šią ribą viršijanti suma būtų apmokestinta, taikant 20 proc. gpm tarifą.

Nesusijusioms su darbo santykiais pajamoms NPD netaikomas.

6. 2019 m. balandžio mėnesį paskirtos ir išmokėtos premijos darbuotojams už 2018 m. rezultatus?

Atsakymas. Pajamos pripažįstamos jų gavimo (išmokėjimo) momentu ir apmokestinamos pagal tuo metu galiojančias taisykles. Išimtis nustatyta (2018 m. birželio 28 d. Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 2, 6, 16, 20, 21 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymo 7 str. 13 dalyje, toliau - GPMĮ pakeitimo įstatymas) tik 2018 m. ar ankstesnio mokestinio laikotarpio apskaičiuotoms su darbo santykiais susijusioms pajamoms, išmokėtoms 2019 m. ar vėliau.

Šiuo atveju darbuotojams išmokėtos premijos už 2018 m. rezultatus apskaičiuojamos jau 2019 m., todėl taikomas premijų apskaičiavimo ir išmokėjimo metu galiojantis 20 proc. gpm tarifas. Jeigu išmokėta bendra darbo užmokesčio ir premijos suma (arba bendra 2019 m. gautų su darbo santykiais susijusių pajamų suma) viršytų 120 VDU, tai šią ribą viršijančiai pajamų sumai taikomas 27 proc. gpm tarifas.

Mėnesio NPD apskaičiuojamas pagal 2019 m. nustatytą NPD formulę.

7. 2018 m. išmokėti atostoginiai už 2019 m. periodą (pvz., nuo 2018 m. gruodžio 20 d. iki 2019 m. sausio 10 d.)?

Atsakymas. Už 2018 m. gruodžio mėn. atostogų dienas 2018 m. išmokėta atostoginių suma apmokestinama taikant 15 proc. gpm tarifą ir gruodžio mėn. NPD.

Už 2019 m. sausio mėn. atostogų dienas 2018 m. išmokėta atostoginių suma apmokestinama taikant 20 proc. gpm tarifą ir sausio mėn. NPD.

Šios nuostatos taikomos ir tais atvejais, kai už 2018 m. gruodžio mėn. - 2019 m. sausio mėn. periodą atostoginiai yra apskaičiuojami ir išmokami 2019 m. arba atitinkamomis dalimis - 2018 ir 2019 metais.

8. 2019 m. išmokėti atostoginiai už 2018 m. periodą (pvz., 2018 m. gruodžio 20-31 d.)?

Atsakymas. 2018 m. ar ankstesnio mokestinio laikotarpio apskaičiuotiems atostoginiams, išmokėtiems 2019 m., vadovaujantis GPMĮ pakeitimo įstatymo 7 str. 13 dalies nuostatomis, taikomas 15 proc. gpm tarifas.

Mėnesio NPD apskaičiuojamas pagal 2019 m. nustatytą NPD formulę.

9. 2018 metais išmokėtas darbo užmokesčio avansas už 2019 m.?

Atsakymas. Atsižvelgiant į tai, kad darbo užmokesčio dalis (avansas) už 2019 m. sausio mėn. turi būti išmokėta taikant naujas darbo užmokesčio apskaičiavimo (t. y. padidinta, sausio mėnesio darbo užmokesčiui pritaikius koeficientą 1,289) ir socialinio draudimo įmokų mokėjimo nuostatas, ji apmokestinama taikant 20 proc. gpm tarifą.

Įvertinus visą tą mėnesį išmokamą su darbo santykiais susijusių pajamų sumą, taikomas 2018 m. išmokos išmokėjimo mėnesio NPD.

10. 2019 m. darbuotojo atleidimo atveju išmokėta nepanaudotų atostogų kompensacija, kurią sudaro išmoka, apskaičiuota už periodą iki 2019 m. sausio 1 d.?

Atsakymas. 2019 m. atleidžiamam iš darbo darbuotojui nepanaudotų atostogų kompensacija bus apskaičiuojama ir išmokama jau 2019 m., todėl taikomas kompensacijos apskaičiavimo ir išmokėjimo metu galiojantis 20 proc. gpm tarifas.

Įvertinus visą 2019 m. išmokamą su darbo santykiais susijusių pajamų sumą, mėnesio NPD apskaičiuojamas pagal 2019 m. nustatytą NPD formulę.

11. 2019 m. išmokėtas 2018 metų darbo užmokestis?

Atsakymas. GPMĮ pakeitimo įstatymo 7 straipsnio 13 dalyje nustatyta, kad 2018 m. ar ankstesnio mokestinio laikotarpio apskaičiuotos su darbo santykiais susijusios pajamos, išmokėtos 2019 m. ar vėlesniu mokestiniu laikotarpiu, apmokestinamos taikant 15 proc. gpm tarifą.

Atsižvelgiant į tai, 2018 m. gruodžio mėnesio ar kurio nors kito 2018 m. mėnesio, ar ankstesnio nei 2018 m. mokestinio laikotarpio mėnesio apskaičiuotam darbo užmokesčiui, išmokėtam 2019 m., taikomas 15 proc. gpm tarifas.

Mėnesio NPD apskaičiuojamas pagal 2019 m. nustatytą NPD formulę.

12. Dovanų, gautų iš trečiųjų asmenų 2019 m., apmokestinimas gpm?

Atsakymas. Apmokestinamosioms pajamoms priskirtos dovanos, gyventojų 2019 m. gautos iš trečiųjų asmenų (ne iš darbdavio, ne iš tėvų, vaikų ir kitų artimųjų), vadovaujantis GPMĮ 6 str. 1 dalies nuostatomis, apmokestinamos taikant 15 proc. gpm tarifą.

Tik tuo atveju, jeigu apdovanoto gyventojų metinės apmokestinamosios pajamos (neįskaitant susijusių su darbo santykiais pajamų, individualios veiklos pajamų ir pajamų iš paskirstytojo pelno) viršytų 120 VDU sumą, tai šią ribą viršijanti suma būtų apmokestinama taikant 20 proc. pajamų mokesčio tarifą.

Nesusijusioms su darbo santykiais pajamoms NPD netaikomas.

Viršininė

Edita Janušienė

